Būvniecības valsts kontroles birojs

APSTIPRINU:
Būvniecības valsts kontroles biroja
direktore S.Mjakuškina

06.01.2022

BŪVNIECĪBAS VALSTS KONTROLES BIROJS

*Vadlīnijas**

Būvuzraudzības pakalpojumam

(Versija: 1)

RĪGĀ

* Šis dokuments nav oficiāla tiesību normu interpretācija, bet ir Būvniecības valsts kontroles biroja viedoklis par normatīvo aktu interpretāciju

Satura rādītājs

1. Lietotie saīsinājumi 3
2. Ievads 4
3. Atbilstoša būvuzrauga izvēle 4
4. Uzdevuma definēšana būvuzraudzības iepirkumam, minimālās prasības 5
4.1. Būvuzrauga pienākumi 6
4.2. Būvuzraudzības grupas sastāvs 19
4.3. Būvuzraudzības plāns (*normatīvo aktu prasības, rekomendācijas)* 19
4.4. Pārskats par būvuzraudzības plāna izpildi *(normatīvo aktu prasības, rekomendācijas)* 20
4.5. Būvuzraudzības uzņēmumu kvalitātes kontroles sistēma 20
4.6. Norēķinu modelis (rekomendācijas) 20
5. Būvuzraudzības līguma izpildes kontrole 21

1. Lietotie saīsinājumi

Vadlīnijās tiek lietoti šādi saīsinājumi un termini:

Saīsinājums	**Pilns nosaukums**
BVKB	Būvniecības valsts kontroles birojs
LBN	Latvijas būvnormatīvi
BIS	Būvniecības informācijas sistēma
DVP	Darbu veikšanas projekts
KKS	Kvalitātes kontroles sistēma
VDV	Vienotā datu vide
EDLUS	Elektroniska darbalaika uzskaites sistēma
Vispārīgie būvnoteikumi	Ministru kabineta 2014.gada 19.augusta noteikumi Nr.500 "Vispārīgie būvnoteikumi"
Ēku būvnoteikumi	Ministru kabineta 2014.gada 2.septembra noteikumi Nr.529 "Ēku būvnoteikumi"
MK noteikumi Nr.169	Ministru kabineta 2018.gada 20.marta noteikumi Nr.169 "Būvspeciālistu kompetences novērtēšanas un patstāvīgās prakses uzraudzības noteikumi"
Regula Nr.305/2011	EIROPAS PARLAMENTA UN PADOMES REGULA (ES) Nr. 305/2011 (2011. gada 9. marts), ar ko nosaka saskaņotus būvizstrādājumu tirdzniecības nosacījumus un atceļ Padomes Direktīvu 89/106/EEK

2. Ievads

Vadlīnijas ir izstrādātas ar mērķi sniegt atbalstu būvniecības ierosinātājam, lai būvdarbu veikšanas procesā nodrošinātu savas tiesības un intereses, kā arī nepieļautu:

- būvniecības dalībnieku patvaļīgas atkāpes no būvprojekta;
- būvniecību reglamentējošo normatīvo aktu pārkāpumus;
- atkāpes no būvprojektā un darbu veikšanas projektā noteiktajām un citām darbu veikšanas tehnoloģijām.

Šīs vadlīnijas ir ieteikuma rakstura dokuments, kurā sistemātiski apkopotas būtiskākās prasības un procesi, kas būvniecības ierosinātājam jāņem vērā piesaistot būvuzraudzības pakalpojuma sniedzēju. Vadlīnijas izstrādātas, ņemot vērā būvuzraudzības nozares apkopoto praksi un ieteikumus, kā arī BVKB iegūto pieredzi, veicot būvdarbu valsts kontroli.

3. Atbilstoša būvuzrauga izvēle

3.1. Vispārīgajos būvnoteikumos ir noteikti gadījumi, kad ir veicama būvuzraudzība. Noteikumu normas satur atsauces arī uz speciāliem būvnoteikumiem, kuros varētu būt paredzēta speciālā kārtība vai īpašie nosacījumi. Citos gadījumos būvniecības ierosinātājs būvuzraugu var piesaistīt pēc savas izvēles.

3.2. Būvuzraudzība ir obligāta, ja:

3.2.1. būvniecība pilnībā vai daļēji tiek finansēta no **publisko personu līdzekļiem**, Eiropas Savienības politiku instrumentu vai citas ārvalstu finanšu palīdzības līdzekļiem **otrās un trešās grupas būvēm**;

3.2.2. būve ir **valsts aizsargājams kultūras piemineklis**;

3.2.3. paredzēti **trešās grupas būves** būvdarbi;

3.2.4. **otrās grupas publiskām ēkām un ražošanas būvēm**, ja būves paredzētais lietojums, konstrukcijas vai būvdarbu izpildes paņēmieni **būvvaldes vērtējumā** ir saistīti ar paaugstinātu risku videi, cilvēku dzīvībai vai veselībai.

3.3. Šajos gadījumos būvuzraudzību ir tiesīgs veikt tikai no būvdarbu veicēja un būvprojekta izstrādātāja neatkarīgs būvkomersants vai būvspeciālists (būvuzraugs). Par būvuzraugu nevar būt persona, kurai ir darba attiecības ar būvkomersantu, kas veic piegādes uzraugāmajam objektam.

3.4. To otrās grupas būvju būvuzraudzību, kuru būvniecība pilnībā vai daļēji tiek finansēta no publisko personu līdzekļiem, Eiropas Savienības politiku instrumentu vai citas ārvalstu finanšu palīdzības līdzekļiem, kā arī trešās grupas būvju būvuzraudzību uz līguma pamata var veikt **tikai būvkomersants**, kurš reģistrēts būvkomersantu reģistrā un kuram ir tiesības piedāvāt pakalpojumus būvuzraudzības jomā, un kurš nodarbina atbilstošus būvspeciālistus, ja speciālajos būvnoteikumos nav noteikts citādi.

3.5. Saskaņā ar MK noteikumu Nr.169 nosacījumiem ir sekojošas būvspeciālistu **darbības jomas**:

3.5.1. **Arhitekta prakse;**

3.5.2. **Būvprakse**, kura iedalās sekojošās **specialitātēs**:

3.5.2.1. Inženierizpēte;

3.5.2.2. Projektēšana;

3.5.2.3. Būvdarbu vadīšana;

3.5.2.4. **Būvuzraudzība;**

3.5.2.5. Būvekspertīze.

3.6. Būvuzraudzības specialitātē būvspeciālisti tiek sertificēti sekojošās **darbības sfērās**:

3.6.1. ēku būvdarbu būvuzraudzība *(sfērā ietilpst arī visu veidu būvdarbu uzraudzīšana pirmās grupas ēkās un otrās grupas ēkās, tajā skaitā šo ēku ekspluatācijas nodrošināšanai nepieciešamo inženiertīklu būvdarbu uzraudzīšana, kā arī žogu,*

mūru un atsevišķu labiekārtojuma elementu būvdarbu uzraudzīšana, ja atsevišķu būvdarbu būvuzraudzībai netiek piesaistīti būvspeciālisti, kuriem piešķirti sertifikāti citās darbības sfērās);

3.6.2. restaurācijas būvdarbu būvuzraudzība;
3.6.3. ceļu būvdarbu būvuzraudzība;
3.6.4. tiltu būvdarbu būvuzraudzība;
3.6.5. ūdensapgādes un kanalizācijas sistēmu būvdarbu būvuzraudzība, ieskaitot ugunsdzēsības sistēmas;
3.6.6. siltumapgādes, ventilācijas un gaisa kondicionēšanas sistēmu būvdarbu būvuzraudzība;
3.6.7. sadales un lietotāju gāzes apgādes sistēmu būvdarbu būvuzraudzība *(gāzes transportēšanas, sadales un lietotāja gāzes apgādes sistēmas ar spiedienu līdz 1,6 MPa (16 bar));*
3.6.8. pārvades gāzes un naftas apgādes sistēmu būvdarbu būvuzraudzība *(gāzes un naftas transportēšanas un glabāšanas sistēmas ar spiedienu, augstāku par 1,6 MPa (16 bar));*
3.6.9. elektroietaišu izbūves darbu būvuzraudzība *(darbības sfērā norādāms spriegums, kādā personai ir atbilstoša pieredze, – līdz 1 kilovoltam, no 1 līdz 35 kilovoltiem un virs 110 kilovoltiem. Minētajā darbības sfērā ietilpst automātisko ugunsaizsardzības, ugunsdzēsības sistēmu automātikas un vadības daļas izbūves darbu būvuzraudzība);*
3.6.10. elektronisko sakaru sistēmu un tīklu būvdarbu būvuzraudzība *(apkures sistēmas, ventilācijas sistēmas, gaisa kondicionēšanas sistēmas, ēku dzesēšanas sistēmas, dūmu aizsardzības, dūmu un karstuma izvades sistēmas, siltummehānika/siltumapgādes avoti (tajā skaitā biomasas apkures sistēmas, saules kolektoru sistēmas, ģeotermiskās sistēmas un siltumsūkņi), siltumtīkli. Sfērā ietilpst automātisku ugunsaizsardzības sistēmu – ugunsgrēka atklāšanas un trauksmes signalizācijas sistēmu un balss ugunsgrēka izziņošanas sistēmu būvuzraudzība);*
3.6.11. meliorācijas sistēmu būvdarbu būvuzraudzība;
3.6.12. hidrotehnisko būvju būvdarbu būvuzraudzība;
3.6.13. dzelzceļa sliežu ceļu būvdarbu būvuzraudzība;
3.6.14. dzelzceļa signalizācijas sistēmu būvdarbu būvuzraudzība;
3.6.15. dzelzceļa kontakttīklu būvdarbu būvuzraudzība;
3.6.16. saldēšanas sistēmu būvdarbu būvuzraudzība *(sistēmas, kas nodrošina zemu temperatūru tehnoloģiskos procesus pārtikas, medicīnas, ķīmiskajā rūpniecībā, lauksaimniecības, zivsaimniecības un pārtikas produktu ražošanā, uzglabāšanā (tai skaitā visu lielumu stacionārās un pārvietojamās saldēšanas sistēmas, ieskaitot kompresorus-siltumsūkņus, kompresoru stacijas saldēšanas sistēmās, saldēšanas kameras, noliktavas un saldētavas));*
3.6.17. ostu un jūras hidrotehnisko būvju būvdarbu būvuzraudzība.

3.7. **Atkarībā no būvobjekta specifikas, būvuzraudzības veicējam nepieciešams izveidot būvuzraudzības grupu, kurā jāiekļauj būvprojekta sastāvam atbilstošās specialitātes un sfēras būvspeciālisti.** Piemēram, ja 3.grupas ēkā ir paredzēts izbūvēt ventilācijas sistēmu, tad būvuzraudzības grupā ir jāiekļauj būvuzraugs ar siltumapgādes, ventilācijas un gaisa kondicionēšanas sistēmu būvdarbu būvuzraudzības sertifikātu.

4. Uzdevuma definēšana būvuzraudzības iepirkumam, minimālās prasības

4.1. Būvuzrauga pienākumi

4.1.1. Būvuzrauga pienākumus nosaka Latvijas Republikā spēkā esošie normatīvie akti, t.sk. obligātie standarti. Obligātajos standartos, piemēram, LVS EN 1990 "Eirokodekss. Konstrukciju projektēšanas pamati" B pielikumā "Būvju konstruktīvā drošuma nodrošināšana (menedžments)" būvuzraudzība tiek aprakstīts 3.inspekcijas līmenis (IL3), kas jāveic pēc tam, kad būvdarbu veicējs ir veicis pirmos divus inspekcijas līmeņus un dokumentējis inspekciju procesu un rezultātus. Šādu principu iespējams piemērot arī citiem darbiem, uz kuriem Eirokodeksi neattiecas. Vispārīgajos būvnoteikumos ir noteikti vispārīgi būvuzrauga pienākumi, bet nav detalizēta kārtība, kādā veicama būvdarbu procesa kvalitātes kontrole un pārbaužu dokumentēšanas process.

Vispārīgajos būvnoteikumos būvuzrauga pienākumi ir noteikti 125.punktā.

4.1.2. Lai kvalitatīvi izpildītu Vispārīgo būvnoteikumu prasības un noteiktu, kā tieši ir veicama būvdarbu procesa kvalitātes kontrole un dokumentējamas pārbaudes, *būvniecības ierosinātājam* būvuzraudzības līgumā būtu nepieciešams norādīt konkrētas būvuzraudzības veicēja darbības noteikumu prasību izpildei (*publiskā iepirkuma gadījumā līguma projektam jābūt pievienotam iepirkumu dokumentācijā vai prasības būvuzrauga veicamajiem pienākumiem jānorāda tehniskajā specifikācijā*):

4.1.2.1. pirms būvdarbu uzsākšanas izstrādāt būvuzraudzības plānu un pievienot konkrētajai būvniecības lietai būvniecības informācijas sistēmā; - *Būvniecības ierosinātājs nosaka būvuzraudzības veicējam papildus plāna punktus, kurus detalizēti apraksta, lai gūtu izpratni par būvuzraudzības veicēja būvuzraudzības procesu (būvuzraudzības plāns tiek apskatīts vadlīniju 4.3.apakšnodaļā);*

4.1.2.2. nepieļaut atkāpes no būvniecības ieceres dokumentācijas; - *Būvniecības ierosinātājam ir jānodrošina, ka būvuzraudzības veicēja rīcībā ir aktuāls būvprojekts. Būvuzraudzības veicējam ir jāpārliecinās, ka būvdarbi notiek atbilstoši aktuālai būvniecības ieceres dokumentācijai, kā arī būvniecības procesa dalībniekiem ir definēta būvprojekta izmaiņu veikšanas procedūra;*

4.1.2.3. iepazīties ar būvniecības ierosinātāja un būvdarbu veicēja, kā arī ar būvdarbu veicēja un atsevišķu būvdarbu veicēju (ja tādi ir iesaistīti būvdarbu veikšanā) līguma nosacījumiem attiecībā uz būvdarbu apjomu un izpildi; - Būvniecības ierosinātājs nodefinē tos būvkomersantus, kuri ir tiesīgi veikt atsevišķus būvdarbus, kā arī nosaka prasības būvkomersantiem, ja tos ir nepieciešams piesaistīt būvdarbu izpildē. Būvuzraudzības veicējs pārbauda piesaistīto būvkomersantu atbilstību līguma nosacījumiem;

4.1.2.4. pārbaudīt, vai pirms būvdarbu uzsākšanas ir izpildīti būvdarbu sagatavošanas nosacījumi; - papildus speciālajos būvnoteikumos noteiktajām prasībām būvniecības ierosinātājs būvdarbu līgumā var iekļaut būvdarbu sagatavošanas nosacījumus. Pirms būvdarbu uzsākšanas Būvuzraudzības veicējam jāiepazīstas un jāsaskaņo kvalitātes kontroles plāns būvobjektā;

4.1.2.5. pārbaudīt būvdarbu secības un kvalitātes atbilstību būvprojektam, darbu veikšanas projektam, kā arī būvniecību, darba aizsardzību, vides aizsardzību un ugunsdrošību reglamentējošiem normatīvajiem aktiem; - *Būvniecības ierosinātājam ir jānodrošina, ka būvuzraudzības veicēja rīcībā ir aktuāls būvprojekts un tā izmaiņas, kā arī aktuāli darbu veikšanas projekti pēc saraksta. Jānorāda kvalitātes novērtēšanas principi gan obligātajos standartos noteiktajām prasībām, gan darba veidiem, kuriem kvalitāte netiek noteikta standartos un būvnormatīvos. Visu ēkas nozīmīgo konstrukciju, Būvniecības likuma 9.panta izpratnē, kvalitāti novērtē saskaņā ar obligāti piemērojamiem un tajos minētajiem saistītajiem standartiem:*

a) LVS EN 1991-Iedarbes uz konstrukcijām;

b) *LVS EN 1992-Betona konstrukciju projektēšana;*
c) *LVS EN 1993-Tērauda konstrukciju projektēšana;*
d) *LVS EN 1994-Tērauda un betona kompozīto būvkonstrukciju projektēšana;*
e) *LVS EN 1995-Koka konstrukciju projektēšana;*
f) *LVS EN 1996-Mūra konstrukciju projektēšana;*
g) *LVS EN 1997-Ģeotehniskā projektēšana;*
h) *LVS EN 1998-Seismiski izturīgu konstrukciju projektēšana;*
i) *LVS EN 1999-Alumīnija konstrukciju projektēšana.*

Pārējo būvniecības iecerē neklasificēto būvdarbu izpildes kvalitātes kontroli paredz saskaņā ar LBN piemērojamos standartos minētajiem kritērijiem.

Gadījumos, kad būvniecības ieceres realizācijai nav LBN piemērojamo standartu, būvdarbu izpildes kvalitātes kontroli var paredzēt saskaņā ar katra atsevišķa būvizstrādājuma ražotāja tehnoloģiskiem aprakstiem un būvkomersanta kvalitātes kontroles sistēmu.

Atsevišķos gadījumos, kad nepastāv ne piemērojamie standarti, ne būvizstrādājuma ražotāja tehnoloģiskie apraksti, piemēram, vairāku ražotāju savietotie risinājumi, ar atsauci uz "labo praksi", var būt piemēroti atzītu profesionālo asociāciju vai organizāciju oficiālajās tīmekļa vietnēs publicētie profesionālie standarti, minot konkrētus risinājumus un sasniedzamos kritērijus ar kuriem būvniecības ierosinātājs var pamatoti rēķināties;

4.1.2.6. pārbaudīt būvdarbos izmantojamo būvizstrādājumu atbilstību apliecinošos dokumentus, kā arī būvizstrādājumu atbilstību būvprojektam; - *Veikt katra materiāla apstiprināšanu ar materiāla apstiprināšanas formu, pirms būvuzņēmējs veic būvizstrādājumu pasūtīšanu un piegādi uz objektu. Iekārtu un materiālu kvalitātei ir jāatbilst būvniecības ieceres dokumentācijai un Latvijas Republikā spēkā esošo standartu un normatīvo aktu prasībām;*

4.1.2.7. pārbaudīt veikto būvdarbu apjomus; - *pēc apjomu pārbaudes pārbaudīt un saskaņot būvdarbu apjomu pārbaudes aktu;*

4.1.2.8. pārbaudīt objektu, kā arī izbūvēto konstrukciju un inženiersistēmu atbilstību būvprojekta risinājumiem; - *Pasūtītājam jānorāda, kādā veidā ir veicama pārbaude. Jāpārbauda kā galvenā būvdarbu veicēja un atsevišķo būvdarbu veicēju ieviestās kvalitātes kontroles sistēmas tiek pielietotas būvdarbu laikā kā 3. inspekcijas līmenis saskaņā ar LVS EN 1990 B pielikumā norādītajiem principiem, Ēku būvnoteikumu 125.punktu un būvdarbu tehniskajām specifikācijām, būvuzraudzības plānam. Nodrošināt veikto būvdarbu kvalitātes un apjomu pārbaudi, sasniegto rezultātu sistemātisku dokumentēšanu ar kvalitātes kontroles aktiem, var tikt piemērota vienota datu vide, to saskaņojot ar būvniecības dalībniekiem. Būvniecības ierosinātājs ir tiesīgs būvuzraudzības līgumā paredzēt soda sankcijas būvuzraugam par pieņemtiem darbiem, kas neatbilst būvprojektam un normatīvo aktu prasībām);*

4.1.2.9. izdarīt ierakstus būvdarbu žurnālā, tai skaitā par objekta pārbaudēs konstatētiem trūkumiem un būvdarbu vadītāja prombūtni;

4.1.2.10. vizuāli fiksēt būvuzraudzības plānā noteikto būvdarbu posmu pabeigšanu (piemēram, fotofiksācijas vai videofiksācijas); - *Būvniecības ierosinātājam norādīt, kā būtu jāuzglabā fotofiksācijas (iknedēļas, mēneša un gala fotofiksācijas);*

4.1.2.11. ierasties būvlaukumā pēc autoruzrauga, būvdarbu veicēja, būvinspektora vai citas būvvaldes amatpersonas pirmā uzaicinājuma; - *Būvniecības ierosinātājs līgumā var atrunāt detalizētākas prasības būvspeciālistu klātbūtnei būvlaukumā;*

4.1.2.12. piedalīties būvkonstrukciju, segto darbu un citu izpildīto būvdarbu pieņemšanā; tai skaitā kontrolēt darbu izpildes kvalitāti; - *Būvniecības ierosinātājs var atrunāt papildus prasības kvalitātes kontrolei un dokumentēšanai;*

4.1.2.13. pieņemt tikai tos darbus, kas izpildīti atbilstoši būvprojektam un normatīvajos aktos noteiktajām prasībām*;* - *Būvniecības ierosinātājs var noteikt prasības defektu konstatēšanai, uzskaitei (piemēram, VDV), kā arī novēršanai un pasūtītāja informēšanai.*

4.1.2.14. kontrolēt būvdarbu žurnālā ierakstīto norādījumu izpildi; - *regulāri;*

4.1.2.15. ziņot būvniecības ierosinātājam un atbildīgajām institūcijām par būvdarbu vadītāja prombūtni būvdarbu laikā, būvniecību reglamentējošo normatīvo aktu pārkāpumiem būvdarbu sagatavošanas un būvdarbu laikā, kā arī par atkāpēm no būvprojekta; - *uzsākot būvdarbus saskaņot procesu un identificēt atbildīgās kontaktpersonas;*

4.1.2.16. nekavējoties izziņot strādājošo evakuāciju no būvlaukuma, ja būvlaukumā konstatētas bīstamas konstrukciju deformācijas, sabrukšanas pazīmes vai tieši ugunsgrēka izcelšanās vai eksplozijas draudi, un paziņot par to būvniecības ierosinātājam, būvvaldei, kā arī, ja nepieciešams, izsaukt Valsts ugunsdzēsības un glābšanas dienesta un citu speciālo dienestu pārstāvjus normatīvajos aktos noteiktajā kārtībā. Būvuzraugs rīkojumus un darbības koordinē ar atbildīgo būvdarbu vadītāju; - *Būvniecības ierosinātāja pienākums ir norīkot darba aizsardzības koordinatoru būvdarbu izpildes sagatavošanas posmam, kā arī būvdarbu veikšanas posmam, ja būvdarbus veic vairāki būvdarbu veicēji;*

4.1.2.17. piedalīties būves pieņemšanā ekspluatācijā - *Būvniecības ierosinātājam ir jāgūst pārliecība, ka būvuzraudzības veicējs pirms apliecinājuma par būves vai tās daļas gatavību ekspluatācijai ir pārbaudījis un izskatījis būvdarbu veicēja iesniegto izpilddokumentāciju un tās atbilstību objektā faktiski veiktajiem būvdarbiem un būvprojektam; institūciju izsniegtajiem tehniskajiem noteikumiem; kā arī pārbaudījis institūciju un tehnisko noteikumu izdevēju pozitīvu atzinumu esamību; kā arī pārbaudījis būvju izpilduzmērījumu un kadastrālās uzmērīšanas lietu atbilstību būvprojekta risinājumiem (tai skaitā būvapjoms, būvju izvietojums, telpu plānojums un fasādes). Būvniecības ierosinātājam ieteicams neparakstīt būves pieņemšanas-nodošanas aktu pirms nav iegūta pārliecība par iepriekš minēto.*

4.1.2.18. *Ja objekts netiek pieņemts ekspluatācijā, tad būvniecības ierosinātājs izvērtē kompetentās iestādes lēmumā norādīto un dod papildus uzdevumus būvuzraudzības veicējam (jāparedz būvuzraudzības līgumā).*

Minimālo prasību un labās prakses salīdzinājums

Regulējums atbilstoši VBN 125.p.	Minimālās prasības	Labā prakse (papildus minimālajām prasībām)
125.1. - Pirms būvdarbu uzsākšanas izstrādāt būvuzraudzības plānu un pievienot konkrētajai būvniecības lietai būvniecības informācijas sistēmā.	Būvuzraudzības plānu sagatavo, balstoties uz būvuzņēmēja izstrādātā darbu veikšanas projekta un kvalitātes kontroles sistēmas pamata. Izstrādāto dokumentu būvuzraugs pievieno lietai būvniecības informācijas sistēmā.	Būvniecības ierosinātājs nosaka būvuzraudzības veicējam papildus plāna punktus, kurus detalizēti apraksta, lai gūtu izpratni par būvuzraudzības veicēja būvuzraudzības procesu. Pasūtītājam ieteicams norādīt būvuzraudzības līgumā būvuzraudzības plāna saturu (piemēram, defektēšanas principus, materiālu saskaņošanas, izpildes saskaņošanas, kvalitātes pārbaudes principus un apjomus u.c., kas nav precīzi noteikts normatīvajos aktos) *(shēma 1. pielikumā)*. *! Pasūtītājs saņems kvalitatīvāku būves būvdarbu uzraudzību un rezultātu, varēs pieprasīt plašāku/detalizētāku būvuzraudzības apjomu.*
125.2.[1] - Nepieļaut atkāpes no būvniecības ieceres dokumentācijas.	Būvniecības ierosinātājam ir jānodrošina, ka būvuzraudzības veicēja rīcībā ir aktuāls būvprojekts. Būvuzraudzības veicējam ir jāpārliecinās, ka būvdarbi notiek atbilstoši aktuālai būvniecības ieceres dokumentācijai.	Būvniecības procesa dalībniekiem ir definēta būvprojekta izmaiņu veikšanas procedūra, nodrošinot, ka visiem iesaistītajiem ir skaidra procesu aprite. *(Procesu aprites shēmas attēlotas 2., 3., 4. pielikumos)*. *! Būvdarbu izmaiņu saskaņošana notiek ātrāk, izmaiņas nevar tikt izdotas darbam, ja nav saskaņojušas visas iesaistītās puses.*
125.3. - Iepazīties ar būvniecības ierosinātāja un būvdarbu veicēja, kā arī ar būvdarbu veicēja un	Būvniecības ierosinātājs nodefinē tos būvkomersantus, kuri ir tiesīgi veikt atsevišķus būvdarbus, kā arī nosaka prasības būvkomersantiem, ja tos ir nepieciešams piesaistīt būvdarbu izpildē. Būvuzraudzības veicējs pārbauda piesaistīto būvkomersantu atbilstību līguma nosacījumiem.	Pasūtītājam ieteicams būvuzraudzības iepirkumā ievietot saiti uz būvdarbu tehnisko spefikāciju, līguma veidni (piemēram, Elektronisko iepirkumu sistēmas vietnē www.eis.gov.lv). Gatavojot cenas piedāvājumu, iepazīties ar būvdarbu tehnisko

atsevišķu būvdarbu veicēju (ja tādi ir iesaistīti būvdarbu veikšanā) līguma nosacījumiem attiecībā uz būvdarbu apjomu un izpildi		specifikāciju un līguma prasībām, īpaši uzmanību pievērošot kvalitātes, būvniecības procesu, dokumentācijas aprites prasībām u.c. Pēc līguma noslēgšanas būvuzraugam nodrošināma piekļuve būvdarbu līgumam.
125.4. - Pārbaudīt, vai pirms būvdarbu uzsākšanas ir izpildīti būvdarbu sagatavošanas nosacījumi	Pārliecinās, vai saņemta atzīme būvatļaujā būvdarbu uzsākšanai, vai būvlaukums iekārtots atbilstoši DOP prasībām.	Būvniecības ierosinātājs būvdarbu līgumā var iekļaut būvdarbu sagatavošanas nosacījumus - pirms būvdarbu uzsākšanas būvuzraudzības veicējam jāiepazīstas un jāsaskaņo būvdarbu kvalitātes kontroles sistēma būvobjektā, jāiepazīstas ar Darba aizsardzības plānu, kā arī jāpārliecinās par veicamo būvdarbu atbilstību Darba aizsardzības plānam. Jāiepazīstas ar būvdarbu veicējam izvirzītajām īpašajām prasībām attiecībā uz – piekļuvi būvlaukumam (piemēram, caurlaides), informatīvās izkārtnes un būvžoga noformējumu u.c. , kā arī jāuzrauga šo prasību izpilde.
125.5. - Pārbaudīt būvdarbu secības un kvalitātes atbilstību būvprojektam, darbu veikšanas projektam, kā arī būvniecību, darba aizsardzību, vides aizsardzību un ugunsdrošību reglamentējošiem normatīvajiem aktiem	*Būvniecības ierosinātājam ir jānodrošina, ka būvuzraudzības veicēja rīcībā ir aktuāls būvprojekts un tā izmaiņas, kā arī aktuāli darbu veikšanas projekti pēc saraksta. Jānorāda kvalitātes novērtēšanas principi gan obligātajos standartos noteiktajām prasībām, gan darba veidiem, kuriem kvalitāte netiek noteikta standartos un būvnormatīvos. Visu ēkas nozīmīgo konstrukciju, Būvniecības likuma 9.panta izpratnē, kvalitāti novērtē saskaņā ar obligāti piemērojamiem un tajos minētajiem saistītajiem standartiem:* • *LVS EN 1991-Iedarbes uz konstrukcijām;* • *LVS EN 1992-Betona konstrukciju projektēšana;* • *LVS EN 1993-Tērauda konstrukciju projektēšana;*	Pašlaik normatīvais regulējums neuzliek par pienākumu būvuzraugam saskaņot darbu veikšanas projektus. Ieteicams būvuzraudzības tehniskajā specifikācijā paredzēt būvuzrauga pienākumu izskatīt, saskaņot darbu veikšanas projektus, sniegt komentārus, iebildumus par tiem *(Procesa shēma attēlota 5. pielikumā).* *! Būvuzraugs būs <u>saskaņojis un akceptējis</u> darbu veikšanas projektu vēl pirms tā parakstīšanas, tādējādi būs samazināti riski uz nekvalitatīvu būvdarbu veikšanu un būs gūta maksimāla izpratne par darba*

	• *LVS EN 1994-Tērauda un betona kompozīto būvkonstrukciju projektēšana;* • *LVS EN 1995-Koka konstrukciju projektēšana;* • *LVS EN 1996- Mūra konstrukciju projektēšana;* • *LVS EN 1997-Ģeotehniskā projektēšana;* • *LVS EN 1998-Seismiski izturīgu konstrukciju projektēšana;* • *LVS EN 1999- Alumīnija konstrukciju projektēšana.* *Pārējo būvniecības iecerē neklasificēto būvdarbu izpildes kvalitātes kontroli paredz saskaņā ar LBN piemērojamos standartos minētajiem kritērijiem.* *Gadījumos, kad būvniecības ieceres realizācijai nav LBN piemērojamo standartu, būvdarbu izpildes kvalitātes kontroli var paredzēt saskaņā ar katra atsevišķa būvizstrādājuma ražotāja tehnoloģiskiem aprakstiem un būvkomersanta kvalitātes kontroles sistēmu.* *Atsevišķos gadījumos, kad nepastāv ne piemērojamie standarti, ne būvizstrādājuma ražotāja tehnoloģiskie apraksti, piemēram, vairāku ražotāju savietotie risinājumi, ar atsauci uz "labo praksi", var būt piemēroti atzītu profesionālo asociāciju vai organizāciju oficiālajās tīmekļa vietnēs publicētie profesionālie standarti, minot konkrētus risinājumus un sasniedzamos kritērijus ar kuriem būvniecības ierosinātājs var pamatoti rēķināties.*	*veikšanas procesu un kvalitātes prasībām ("skaidri spēles noteikumi").*
125.6. - Pārbaudīt būvdarbos izmantojamo būvizstrādājumu	Būvuzraugs pārliecinās, ka iekārtu un būvizstrādājumu kvalitāte ir atbilstoša būvniecības ieceres dokumentācijai un Latvijas Republikā spēkā esošo standartu un normatīvo	Veikt **<u>katra</u>** (izņemot palīgmateriālus) būvizstrādājuma apstiprināšanu ar apstiprināšanas formu *(paraugs 7. pielikumā)*, pirms būvuzņēmējs veic

atbilstību apliecinošos dokumentus, kā arī būvizstrādājumu atbilstību būvprojektam	aktu un standartu prasībām (*būvizstrādājumu nomaiņas shēma 6. pielikumā*).	būvizstrādājumu pasūtīšanu un piegādi uz objektu, tādējādi maksimāli samazinot risku un būvprojekta kļūdām un neatbilstošu bīvizstrādājumu iebūvi. *!Būvizstrādājumu atbilstības pārbaude ir izsekojama*.
125.7. Pārbaudīt veikto būvdarbu apjomus	Saskaņot būvdarbu apjomu pārbaudes aktus (formu 2; formu 3) par izpildītajiem darbiem.	Pēc apjomu pārbaudes pārbaudīt un saskaņot būvdarbu apjomu pārbaudes aktu, kurā būvuzņēmējs norāda katrai veikto darbu pozīcijai pārbaudes un pieņemšanas dokumentu numuru (piemēram, kvalitātes kontroles aktu, segto darbu aktu, nozīmīgo konstrukciju pieņemšanas aktu u.c.). *! Veikto būvdarbu apjomu pārbaude ir izsekojama, tiek veikta samaksa tikai par paveiktajiem un pieņemtajiem darbiem. Iespējams sekot līdzi kumulatīvai darbu izpildei.*
125.8. - Pārbaudīt objektu, kā arī izbūvēto konstrukciju un inženiersistēmu atbilstību būvprojekta risinājumiem	Jāpārbauda kā galvenā būvdarbu veicēja un atsevišķo būvdarbu veicēju ieviestās kvalitātes kontroles sistēmas tiek pielietotas būvdarbu laikā kā 3. kārtas pārbaudi saskaņā ar LVS EN 1990 B pielikumā norādītajiem principiem, Ēku būvnoteikumu 125.punktu un būvdarbu tehniskajām specifikācijām, būvuzraudzības plānam.	Nodrošināt veikto būvdarbu kvalitātes un apjomu pārbaudi, sasniegto rezultātu sistemātisku dokumentēšanu ar kvalitātes kontroles aktiem, var tikt piemērota vienota datu vide, to saskaņojot ar būvniecības dalībniekiem. Būvniecības ierosinātājs ir tiesīgs būvuzraudzības līgumā paredzēt soda sankcijas būvuzraugam par pieņemtiem darbiem, kas neatbilst būvprojektam un normatīvo aktu prasībām). *! Pārbaudes ir izsekojamas, nav iespējams izvairīties no kādiem pienākumiem.*
125.9. - Izdarīt ierakstus būvdarbu žurnālā, tai skaitā par objekta pārbaudēs konstatētiem	Veikt regulārus ierakstus būvdarbu žurnālā www.bis.gov.lv vietnē.	Veidot uzskaiti par defektu aktu novēršanas dinamiku *(paraugs 8. pielikumā)*. Pasūtītājs papildus normatīvajos aktos noteiktajam minimālajam būvdarbu žurnāla aizpildīšanas apjomam var noteikt papildus ierakstu nepieciešamību –

trūkumiem un būvdarbu vadītāja prombūtni	Ņemt vērā Ekonomikas ministrijas skaidrojumu: ”Būvdarbu vadītāja klātbūtne ir obligāta, ja , piemēram, notiek būvdarbi, kurus jāpieņem sastādot nozīmīgo konstrukciju vai segto darbu pieņemšanas aktus. Atbildīgā būvdarbu vadītāja pienākums ir arī, ja nepieciešams, vizuāli fiksēt izpildītos segtos darbus pirms to aizsegšanas. Atbilstoši speciālajiem būvnoteikumiem (piemēram, Ministru kabineta 2014.gada 2.septembra noteikumu Nr.529 “Ēku būvnoteikumi” 127.[1]punkts), visi nozīmīgo konstrukciju un segto darbu pieņemšanas akti būvniecības informācijas sistēmā ir jāapstiprina atbildīgajam būvdarbu vadītājam, kuram ir tiesības arī norādīt citus atbildīgos būvspeciālistus, kuriem ir pienākums apstiprināt konkrēto darbu pieņemšanas aktus, piemēram, atsevišķo būvdarbu veicēja būvdarbu vadītājam.”	piemēram, par būvuzrauga objekta apmeklējuma laiku, par konkrētajā dienā pārbaudītajiem darbiem, konstatētajiem defektiem un sastādītajiem defektu aktiem (t.sk. fiksētajiem darba aizsardzības pārkāpumiem) *(paraugs 9. pielikumā)*, kā arī citu būvniecības procesu raksturojošu un svarīgu informāciju. *! Iesaistītajām pusēm būs pārskatāmi gan fiksētie defekti, gan arī defektu novēršanas dinamika. Pasūtītājs laikus varēs identificēt, ja būvuzņēmējs konsekventi nenovērš kādus defektus un attiecīgi uz to reaģēt.*
125.10. - Vizuāli fiksēt būvuzraudzības plānā noteikto būvdarbu posmu pabeigšanu (piemēram, fotofiksācijas vai videofiksācijas)	Būvuzraugs fiksē būvdarbu posmu pabeigšanu un fotogrāfijas uzglabā sev pieejamā vietnē.	Būvuzraugs veikto fotofiksāciju ievieto vienotajā datu vidē, kur tai ir piekļuve pasūtītāja pārstāvim. Fotogrāfijas tiek arhivētas un strukturētas pasūtītājam ērti pārskatāmā veidā. Piemēram, fotogrāfijas arhivējot mapītēs par laika periodu – viena nedēļa. *!Ja to īpaši tehniskajā specifikācija neuzsver, būvuzraugs var nedalīties ar veikto fotofiksāciju.*
125.11. - Ierasties būvlaukumā pēc autoruzrauga, būvdarbu veicēja, būvinspektora vai citas būvvaldes amatpersonas pirmā uzaicinājuma	Būvuzraugs ierodas būvlaukumā pēc pirmā autoruzrauga, būvdarbu veicēja, būvinspektora vai citas būvvaldes amatpersonas uzaicinājuma.	Ierašanās būvlaukumā obligāta arī pēc pasūtītāja pirmā pieprasījuma, nosakot minimālo stundu skaitu, pēc kāda jāierodas objektā. Pasūtītājs var noteikt, cik ilgi būvuzraugam ir jāatrodas būvlaukumā (piemēram, noteikts skaits stundu mēnesī, kas var tikt samazināts tikai, vienojoties ar pasūtītāju). Tādējādi tiek samazināts risks, ka būvuzraugs neatradīsies objektā tādos brīžos, kad tas obligāti

		nepieciešams – piemēram, pie segto darbu pārbaudes, nozīmīgo konstrukciju pārbaudes u.c., kas savukārt var aizkavēt būvdarbu tempu. Pasūtītājs par pienākumu izpildi var pārliecināties no EDLUS izdrukām (pieprasot tās iesniegt pie būvuzraudzības ikmēneša pārskata), gan arī sākotnēji līgumā uzdodot veikt ierakstus būvdarbu žurnālā par precīzu laiku, kad būvuzraugs atradies būvobjektā.
125.12. - Piedalīties būvkonstrukciju, segto darbu un citu izpildīto būvdarbu pieņemšanā; tai skaitā kontrolēt darbu izpildes kvalitāti.	Būvuzraugam ir pienākums piedalīties būvkonstrukciju, segto darbu pieņemšanā, taču nav definēti "citi būvdarbi", kas nozīmē, ka faktiskā būvuzrauga kontrolē var atšķirties no tā, ko pasūtītājs sagaidījis.	Būvniecības ierosinātājs var atrunāt papildus prasības kvalitātes kontrolei un dokumentēšanai – piemēram, apdares darbiem, montāžas darbiem u.c. Tāpat arī pasūtītājs var definēt pārbaudes apjomus un pārbaužu dokumentēšanu – piemēram, veikt pārbaudes 100% logu montāžas darbiem, vai pārbaudīt apdares darbu kvalitāti katrā telpā. *!Pasūtītājs iegūst pilnvērtīgu veikto darbu pārbaudi un pārliecību par būvdarbu kvalitāti.*
125.13. - Pieņemt tikai tos darbus, kas izpildīti atbilstoši būvprojektam un normatīvajos aktos noteiktajām prasībām.	Būvuzraugs, pieņemot izpildītos darbus, paraksta tikai tādus segto darbu aktus, nozīmīgo konstrukciju pieņemšanas aktus, ikmēneša izpildes aktus, kuros iekļautie darbi ir akceptējami un apjoms ir atbilstošs.	Būvniecības ierosinātājs var noteikt prasības defektu konstatēšanai, uzskaitei (piemēram, vienotajā datu vidē), kā arī novēršanai un pasūtītāja informēšanai.
125.14. - Kontrolēt būvdarbu žurnālā ierakstīto norādījumu izpildi.	Būvuzraugam ir pienākums kontrolēt būvdarbu žurnālā ierakstīto norādījumu izpildi.	Regulāri kontrolēt būvdarbu žurnālā ierakstīto norādījumu izpildi.
125.15. - Ziņot būvniecības ierosinātājam un atbildīgajām	Uzsākot būvdarbus saskaņot procesu un identificēt atbildīgās kontaktpersonas, pārliecināties par būvatļaujā iekļautajiem būvspeciālistiem.	Būvuzraugs pārliecinās, vai būvdarbu līgumā noteikts minimālais stundu apjoms, kādā būvdarbu vadītājam jāatrodas objektā. Pasūtītājs var uzdot par pienākumu

institūcijām par būvdarbu vadītāja prombūtni būvdarbu laikā, būvniecību reglamentējošo normatīvo aktu pārkāpumiem būvdarbu sagatavošanas un būvdarbu laikā, kā arī par atkāpēm no būvprojekta	Ņemt vērā Ekonomikas ministrijas skaidrojumu: ”Būvdarbu vadītāja klātbūtne ir obligāta, ja, piemēram, notiek būvdarbi, kurus jāpieņem sastādot nozīmīgo konstrukciju vai segto darbu pieņemšanas aktus. Atbildīgā būvdarbu vadītāja pienākums ir arī, ja nepieciešams, vizuāli fiksēt izpildītos segtos darbus pirms to aizsegšanas. Atbilstoši speciālajiem būvnoteikumiem (piemēram, Ministru kabineta 2014.gada 2.septembra noteikumu Nr.529 “Ēku būvnoteikumi” 127.[1]punkts), visi nozīmīgo konstrukciju un segto darbu pieņemšanas akti būvniecības informācijas sistēmā ir jāapstiprina atbildīgajam būvdarbu vadītājam, kuram ir tiesības arī norādīt citus atbildīgos būvspeciālistus, kuriem ir pienākums apstiprināt konkrēto darbu pieņemšanas aktus, piemēram, atsevišķo būvdarbu veicēja būvdarbu vadītājam.”	būvuzraugam pārliecināties, lai atbildīgais būvdarbu vadītājs atrodas būvobjektā noteiktajā minimālajā stundu apjomā.
125.16. - Nekavējoties izziņot strādājošo evakuāciju no būvlaukuma, ja būvlaukumā konstatētas bīstamas konstrukciju deformācijas, sabrukšanas pazīmes vai tieši ugunsgrēka izcelšanās vai eksplozijas draudi, un paziņot par to būvniecības ierosinātājam, būvvaldei, kā arī, ja nepieciešams, izsaukt Valsts ugunsdzēsības un glābšanas dienesta un citu speciālo dienestu	*Būvniecības ierosinātāja pienākums ir norīkot darba aizsardzības koordinatoru būvdarbu izpildes sagatavošanas posmam, kā arī būvdarbu veikšanas posmam, ja būvdarbus veic vairāki būvdarbu veicēji.*	Būvniecības ierosinātājs ar būvdarbu līgumu var uzdot veikt darba aizsardzības koordinatora pienākumus būvuzņēmējam. Pasūtītājs var uzdot par pienākumu būvuzraugam izskatīt un saskaņot darbu veikšanas projektus, kā arī darba aizsardzības plānu un veikt darba aizsardzības prasību izpildes kontroli.

pārstāvjus normatīvajos aktos noteiktajā kārtībā. Būvuzraugs rīkojumus un darbības koordinē ar atbildīgo būvdarbu vadītāju		
125.18. - Piedalīties būves pieņemšanā ekspluatācijā	Būvuzraugs paraksta apliecinājumu par būves gatavību ekspluatācijai un piedalās būves pieņemšanas ekspluatācijas komisijā.	Būvniecības ierosinātājam ir jāgūst pārliecība, ka būvuzraudzības veicējs pirms apliecinājuma par būves vai tās daļas gatavību ekspluatācijai ir pārbaudījis un izskatījis būvdarbu veicēja iesniegto izpilddokumentāciju un tās atbilstību objektā faktiski veiktajiem būvdarbiem un būvprojektam; institūciju izsniegtajiem tehniskajiem noteikumiem; pārbaudīta institūciju un tehnisko noteikumu izdevēju pozitīvu atzinumu esamība; kā arī pārbaudīta būvju izpilduzmērījumu un kadastrālās uzmērīšanas lietu atbilstība būvprojekta risinājumiem (tai skaitā būvapjoms, būvju izvietojums, telpu plānojums un fasādes). Būvniecības ierosinātājs var uzdot minēto pienākumu veikšanu būvuzraugam. Būvniecības ierosinātājam ieteicams neparakstīt būves pieņemšanas-nodošanas aktu pirms nav iegūta pārliecība par iepriekš minēto. Ja objekts netiek pieņemts ekspluatācijā, tad būvniecības ierosinātājs izvērtē kompetentās iestādes lēmumā norādīto un dod papildus uzdevumus būvuzraudzības veicējam (konkrētie pienākumi jāparedz būvuzraudzības līgumā). Būvuzraugam pienākums veikt būvdarbu gala defektēšanu atbilstoši pasūtītāja prasībām, aprakstot un

		fiksējot katru defektu. Gala defektēšanu ērtībai vairs nav ieteicams izmantot defektu uzskaites tabulu, bet to veikt vienotajā datu vidē (piemēram, *Fieldwire*, kur tehniski var norādīt gan defekta precīzu atrašanās vietu telpu plānā, pievienot fotofiksāciju, veidot aktuālu gala defektu tabulu un novēršanas statusu).
125.19. - Informēt attiecīgo būvvaldi vai biroju, ja objekta ekspluatācija ir uzsākta patvaļīgi.	Būvuzraugs informē būvvaldi vai biroju, bet nav pienākums par to informēt pasūtītāju.	Par šādas informācijas sniegšanu informēt arī pasūtītāju.
125.20.[1] informēt būvniecības ierosinātāju par objektiem, kuriem būvspeciālists ir piesaistīts	Būvuzraugs iesniedz pasūtītājam informāciju – objektu sarakstu, kuriem būvspeciālists ir piesaistīts.	Pasūtītājs var noteikt, ka būvuzraugam un būvuzraudzības darba grupai (visiem būvuzraudzības būvspeciālistiem) ir jāiesniedz ne tikai objektu saraksts, kuros būvspeciālisti ir iesaistīti, bet arī plānotais objektu apmeklējumu skaits un ilgums, iekļaujot arī laika periodu, kāds nepieciešams, pārvietojoties uz katru no objektiem.
125.21. parakstīt vai būvniecības informācijas sistēmā apstiprināt apliecinājumu par būves gatavību ekspluatācijai, ja objekts ir realizēts atbilstoši būvprojektam un ir izpildīti šo noteikumu 125.9. apakšpunktā noteiktajā kārtībā izteiktie būvuzrauga norādījumi.		Pasūtītājam pārliecināties, lai dokumentu parakstījis piesaistītie būvspeciālisti.

Papildus		Pasūtītājam ir ieteicams piesaistīt būvuzraudzību jau projektēšanas laikā "Projektē un būvē" līgumos. Tas ļautu uzlabot būvprojekta kvalitāti, paātrināt būvizstrādājumu saskaņošanu, kā arī novērst neskaidrības būvniecības laikā. Ieteicams būvuzraugam paredzēt veikt papildus defektēšanu garantijas perioda laikā (attiecīgi precizējot līguma izpildes termiņa atbilstību publisko iepirkumu prasību kontekstā). Piemēram, pēc 25% no kopējā garantijas ilguma, 50% no kopējā garantijas ilguma un 90 % no kopējā garantijas termiņa ilguma.

4.2. Būvuzraudzības grupas sastāvs

4.2.1. Vērtējot, būvuzraudzības veicēja būvuzraudzības grupas sastāvu tiek vērtēts:
- *Būvuzraudzības veicēja pieredze;*
- *Būvuzraudzības veicēja atsevišķu darbu būvuzraugu pieredze;*
- *Būvuzraudzības veicēja atsevišķu darbu būvuzraugu plānotā noslodze objektā (stundas, dienas utt.);*

4.2.2. Būvuzraudzības veicēja pieredze būtu jāvērtē skatot uzkrāto pieredzi kopumā, ne tikai vērtējot pieredzi atsevišķā objektā. Uzņēmumam ir jābūt finansiālai spējai pakalpojuma nodrošināšanai, kā arī jābūt cilvēkresursiem, lai tiktu nodrošināta pakalpojuma nepārtrauktība. Iepriekš minētās prasības ir jāparedz iepirkuma specifikācijā.

4.2.3. Būvuzraudzības grupa jāvērtē pēc tās kopdarba pieredzes līdzīgos projektos.
Būvuzraudzības veicējam ir jānorāda, kādus darbus veiks pašu spēkiem un kādiem būs nepieciešams piesaistīt apakšuzņēmējus (būvspeciālistus).
Būvuzraudzības grupas lielums jāvērtē pēc piesaistīto speciālistu skaita un iespējām aizvietot būvspeciālistus to prombūtnes laikā (slimība, atvaļinājums utml.) *vai aizstāt speciālistu, piemēram, gadījumā, ja sertificēšanas iestāde ir pieņēmusi lēmumu par sertifikāta apturēšanu*.

4.2.4. Būvuzraugu iepriekšējai pieredzei ir jāatbilst objekta specifikai *(piemēram, iepriekš ir veicis 3.grupas publisko ēku būvuzraudzību).* Ja ir gadījums, kad objekta specifiskas dēļ pieredzi ir grūti pierādīt vai nav iespējams pierādīt, būvuzraugs var pierādīt savu pieredzi ar citu specifisku/unikālu objektu, kurā tas ir pierādījis savas spējas sniegt pakalpojumus.
Būvniecības ierosinātājs var iepazīties ar informāciju par būvuzrauga sertifikātiem (aktīvs; neaktīvs; apturēts utt.) un pieredzi BIS Būvspeciālistu reģistra sadaļā (https://bis.gov.lv/bisp/lv/specialist_certificates).

4.2.5. Piedāvātā noslodze objektā ir jāvērtē atkarībā no objekta specifikas, veikto būvdarbu apjoma un sarežģītības pakāpes, izvērtējot to, vai būvuzraudzības veicējs būs spējīgs pilnvērtīgi un kvalitatīvi paveikt Vispārīgajos būvnoteikumos noteiktos pienākumus, kā arī papildus izvirzītās būvniecības ierosinātāja prasības (skatīt šīs nodaļas 1.punktu). Piemēram, nevar rasties situācijā, kad komplicētās publiskā objekta būvniecības gadījumā, būvuzraugs objektu apmeklē reizi nedēļā.
Būvniecības ierosinātājam ir jābūt informētiem par citiem objektiem, kuros piedāvātie būvuzraugi ir nodarbināti vai ir plānots tos nodarbināt (noslēgti līgumi) (*Vispārīgo būvnoteikumu 125.20.[1]apakšpunkta prasībām*).

4.3. Būvuzraudzības plāns (*normatīvo aktu prasības, rekomendācijas)*

4.3.1. Saskaņā ar Vispārīgajiem būvnoteikumiem **būvuzraudzības plāns** ir būvdarbu kvalitātes uzraudzības plāns, kas izstrādāts, pamatojoties uz darbu organizēšanas projektu un darbu veikšanas projektu, un nosaka būvuzrauga obligāti veicamās pārbaudes un galvenos būvdarbu posmus.
Vispārīgs būvuzraudzības plāna satur ir noteikts Vispārīgo būvnoteikumu 127.punktā.

4.3.2. Būvniecības ierosinātājam līgumā vai tehniskajās specifikācijās ir jānorāda detalizēti apskatāmi punkti, lai būvuzraudzības veicējs gūtu izpratni par līguma, tehniskās specifikācijas prasībām un būvniecības ierosinātāja sagaidāmo procesu.

Piemēram:
- Vispārīgā informācija par projektu;
- Būvuzraudzības komanda un sadarbības shēma;
- Būvuzrauga plānotā noslodze katras būvuzraudzības jomas speciālistam;

- Nepieciešamās būvdarbu kvalitātes pārbaudes un to apjoms atbilstoši būvniecības iecerei un Būvniecības ierosinātāja speciālajām prasībām, ja tādas sastādītas;
- Būvdarbu fotofiksācija;
- Dalība būvkonstrukciju, segto darbu un citu būvdarbu pieņemšanā;
- Defektu fiksēšana;
- Materiālu skaņošana;
- Darba veikšanas projekti un to saskaņošana;
- Iespējamo risku novērtējums būvdarbu laikā;
- Ikmēneša izpildes saskaņošana;
- Būvdarbu apjomu uzmērīšana;
- Nodošanas procedūras (būvniecības ierosinātajam un ekspluatācijā);
- Būvuzraudzības ikmēneša un gala atskaitē nepieciešama iekļaujama informācija (*tai skaitā būvuzrauga noslodze; dalība segto darbu un nozīmīgo konstrukciju pieņemšanā; veiktās pārbaudes; konstatētās neatbilstības un defekti; aktuāls būvdarbu veicēju un būvniecības dalībnieku sastāvs; aktuālais būvprojekta un tā izmaiņu sastāvs).*

4.4.Pārskats par būvuzraudzības plāna izpildi *(normatīvo aktu prasības, rekomendācijas)*

4.4.1. Vispārīgo būvnoteikumu 129.punktā ir noteikts, ka būvuzraugs pirms būves nodošanas ekspluatācijā pievieno BIS pārskatu par būvuzraudzības plānā norādīto pasākumu savlaicīgu izpildi un apliecina, ka būve ir uzbūvēta atbilstoši būvdarbu kvalitātes prasībām un normatīvajiem aktiem.

4.4.2. Pārskatā par būvuzraudzības plāna izpildi ietver:

4.4.2.1. informāciju par pozitīviem un negatīviem tehnisko noteikumu un institūciju atzinumiem;

4.4.2.2. veikto izpilduzmerījumu pārbaudēm un atbilstību būvprojekta risinājumiem;

4.4.2.3. ēkas vai telpu grupu kadastrālās uzmērīšanas lietas atbilstības būvprojektam pārbaude (piemēram, stāvu plāniem un lietošanas veidiem);

4.4.2.4. kopsavilkums par dalību visu veidu aktu pieņemšanā *(segto darbu, nozīmīgo konstrukciju, ugunsdrošībai nozīmīgo sistēmu, montāžas un speciālo sistēmu);*

4.4.2.5. kopsavilkums par veiktām pārbaudēm un konstatētām neatbilstībām un defektiem;

4.4.2.6. informācija par objekta vizuālo novērtējumu pirms objekta nodošanas ekspluatācijā, tai skaitā fasāžu, teritorijas labiekārtojuma atbilstību būvprojektam;

4.4.2.7. visu ikmēneša un gala atskaišu kopsavilkums.

4.5. Būvuzraudzības uzņēmumu kvalitātes kontroles sistēma

4.5.1. Būvuzraudzības uzņēmuma KKS izstrādē vērā ņemamas rekomendācijas, kas sniegtas būvdarbu veicēja KKS izstrādes vadlīnijās, kuras atrodamas BVKB mājas lapas sadaļā https://www.bvkb.gov.lv/lv/buvdarbu-valsts-kontrole-un-buvju-pienemsana-ekspluatacija .

Pirms būvdarbu uzsākšanas būvuzraudzības veicēja KKS savietojama ar citu būvniecības procesa dalībnieku KSS, kopējās prasības iekļaujot, piemēram, DVP.

4.6. Norēķinu modelis (rekomendācijas)

4.6.1. Samaksai par būvuzraudzības pakalpojumu ir jābūt motivējošai kvalitatīvi veikt būvuzraudzības pakalpojumu.

Būvuzraudzības samaksas piesaistīšana pie būvdarbu izpildes nemotivē būvuzraudzības veicēju veikt kvalitatīvi savu darbu. Būvuzraugs lielākoties nav atbildīgs par to, ka būvuzņēmējs nespēj optimāli organizēt darbus, kavē būvdarbu izpildes termiņus. Šādās situācijās būvuzraugs ir situācijas ķīlnieks un nevar saņemt ikmēneša samaksu – būvdarbu izpildes apjoms var būt niecīgs, savukārt darba stundu skaits, ko būvuzraugs

ir pavadījis būvsapulcēs, risinot dažādus jautājumus, izskatot dokumentāciju, paliek neapmaksāts.

4.6.2. Ieteicams samaksu par būvuzraudzību paredzēt sekojošā kārtībā:

4.6.2.1. Vienota mēneša maksa, kura tiek maksāta līdz būvdarbu veicēja saistību pilnīgai izpildei.

4.6.2.2. Pēc faktiski patērētā laika, balstoties uz stundu likmi. Šajā gadījumā pasūtītājam var būt liels administratīvais slogs, lai pārbaudītu, vai konkrētai darbu izpildei (t.sk. dokumentācijas izskatīšanai un saskaņošanai) ir bijis nepieciešams būvuzrauga deklarētais stundu skaits.

4.6.3. Gadījumā, ja samaksa tiek noteikta proporcionāli būvdarbiem, ir jānosaka maksimālais būvdarbu termiņš, kuram nevajadzētu pārsniegt 10% no sākotnēji plānotā. Gadījumā, ja būvdarbu termiņš no būvuzrauga neatkarīgu iemeslu dēļ tiek pagarināts vairāk nekā par 10%, ir jāvienojas, kā būvuzraugs saņem atlīdzību par paveikto darbu.

5. Būvuzraudzības līguma izpildes kontrole

5.1. Būvniecības ierosinātājam būvuzraudzības līgumā (līguma projektam ir jābūt pievienotam publiskā iepirkuma dokumentācijai) jāparedz:

5.1.1. nosacījumi, cik bieži būvuzraudzības veicējs sniedz būvniecības ierosinātājam ziņojumus (atskaites) par objektā paveikto – reizi nedēļā/ mēnesī *(ieteicams atskaites formu un tajā obligāti atspoguļojamu informāciju ietvert līguma pielikumā. Būvniecības ierosinātājam jāpārbauda, vai atskaitēs ir ietverta visa līgumā paredzēta informācija);*

5.1.2. noteikumi, kādā veidā būvuzraudzības veicējs ziņo par objektā konstatētiem pārkāpumiem;

5.1.3. noteikumus, kā būvuzraudzības veicējs informē par būvuzraudzības plāna izpildi (ieteicams atskaitē iekļaut regulāros ziņojumus (atskaites) būvniecības ierosinātājam);

5.1.4. citi punkti, kas minēti Vadlīniju piemēros par labo praksi.

5.2. Būvniecības ierosinātājam regulāri jāpārliecinās, ka būvuzraudzība tiek nodrošināta atbilstoši Vispārīgajiem būvnoteikumiem, būvuzraudzības plānam un vai būvuzraudzības plāns atbilst faktiskajai situācijai objektā, kā arī līguma noteikumiem. Nepieciešamības gadījumā ir jāveic būvuzraudzības plāna izmaiņas (Vispārīgo būvnoteikumu 128.punkts).

5.3. Līgumā paredzētas soda sankcijas būvuzraudzības veicējam ieteicams piemērot gadījumos, kad tas pārkāpis līguma prasības. Līgumā ir jādefinē līgumsoda apjoms, nosakot, par kādiem pārkāpumiem līgumsods piemērojams. Zaudējumu būtība ir apskatāma Civillikuma kontekstā.

Vadlīnijas saskaņotas ar Ekonomikas ministrijas 2021.gada 29.decembra vēstuli Nr.3.3-6/2021/9642N.

DOKUMENTS IR PARAKSTĪTS AR DROŠU ELEKTRONISKO PARAKSTU UN SATUR LAIKA ZĪMOGU